

Izvorni znanstveni rad
UDK 091(497.5 DUBROVNIK) 929 KUNIĆ "1719/1794"
Primljeno: 20.3.1996.

Jozo Sopta

Samostan Male braće, Dubrovnik

KNJIŽEVNA OSTAVŠTINA RAJMUNDA KUNIĆA SJ (1719 - 1794) U ARHIVU MALE BRAĆE U DUBROVNIKU

Rukopisna zbirka Arhiva Male braće u Dubrovniku sadrži 61 rukopis koji se tiče hrvatskog latinista Rajmunda Kunića. Većina tih rukopisa, pretežito neobjelodanjenih, u ovom je članku prvi put identificirana i opisana. 32 rukopisa u potpunosti sadrže Kunićeve tekstove, a za dvadeset među njima ustanovljeno je da su Kunićevi autografi (*Epigrammata, Endecasillabi*, korespondencija s Ivanom Marijom Matijaševićem). U katalog je uvršteno i 14 rukopisa o Kuniću, pretežito nastalih nakon Kunićeve smrti (Taruffi, Tosi, Zamagna, F. Appendini, V. Stulli). Sažeto je opisana sudbina Kunićeve književne ostavštine, napose njezin put od Rima do Arhiva Male braće.

U rukopisnoj zbirci Arhiva Male braće nalazi se iznenađujuće veliki broj od 61 rukopisa na temu »Kunić«. Taj je broj iznenađujući i za dobre poznavatelje prilika s rukopisnim ostavštinama na području Dubrovnika. Unatoč zavidnom tiskanom opusu, Kunićeva ostavština sadrži golemi broj neobjavljenih rukopisa, uglavnom poezije i epigrama. Srećom i zauzetošću naših ljudi ti su rukopisi dobrim dijelom sačuvani. Želimo ovdje kratko skicirati sudbinu Kunićeve književne ostavštine i njezin put iz Rima do Arhiva Male braće.

Putovi Kunićeve ostavštine do Arhiva Male braće

Još za života Kunić je poklonio »una infinità di epigrammi latini«¹ vrlo cijenjenoj dami rimskih intelektualnih krugova Mariji Pizzelli. Njoj je posvetio i cijeli ciklus epigrama naslovljenih »Ad Lydam«. Marija Pizzelli bila je za njega i suvremenike ono što je bila Vittoria Colonna humanistima 16. stoljeća. Druga skupina epigrama posvećena je i poklonjena meceni, prijatelju i vojvodi od Cervija Baldassareu Odescalchiju.² Vojvoda je potaknuo Kunića da se posveti prevođenju Homerove *Ilijade* na latinski jezik i dao mu novčanu potporu.³ Kunić je i sam ljubomorno čuvao svaki epigram i zapis. Tek ga je smrt 1794. godine od njih odijelila.

1 Vidi rkp. 1662 u Arhivu Male braće u Dubrovniku (nadalje: AMB) koji sadrži prijepis prikaza dubrovačkog izdanja Kunićevih epigrama: D. S., »Raymundi Cunichii epigrammata nunc primum in lucem edita Ragusii, typis Antonii Martecchini 1827.«, *Antologia Giornale di scienze, lettere e arti*, Nr. 88, Aprile 1828, Vol. 30, pag. 101

2 Usp. AMB, rkp. 119, pp. 459-520. Netko je zajedno uveo rukopise nađene kod Marije Pizzelli s ovima za koje je dopisao »Poesie ritrovate presso il Sig.^c D. Baldassare Odescalchi Duca di Ceri«. Vjerojatno je to učinio Giuseppe Marotti ili Rafo Radelja.

3 Usp. Joachimus Tosius, *De vita Raymundi Cunichii commentariolum* (Romae: In Typographio Paleariniano, 1795), pp. 13 sqq.

Kunićev učenik i prijatelj Giuseppe Marotti našao je nakon Kunićeve smrti golemi broj spisa, od kojih bi se moglo »formare ben 12 volumi«. ⁴ Marotti je za parmsko izdanje Kunićevih stihova 1803. godine priredio samo manji dio epigrama iz Kunićeve goleme ostavštine. ⁵ Uz to su još neki ugledni ljudi u Rimu po ondašnjem običaju imali kao poklon Kunićeve epigrame i pjesme, a ti stihovi nisu ušli u Marottijevo izdanje.

Interes za Kunića nije prestao ni dugo nakon njegove smrti. Brojni su njegovi štovatelji i učenici prepisivali njegove radove. Među njima je bio i franjevac Antun Agić, rodoljub i zaljubljenik u sve što je bilo hrvatska baština. Arhiv Male braće ima brojne Agićeve prijepise Crijevića i drugih dubrovačkih starih i novijih pjesnika. Agić je 1807. godine u Rimu prepisivao iz Kunićevih rukopisa. ⁶

Za prikupljanje Kunićeve ostavštine osobito je zaslužan kanonik Rafo Radelja. Izgleda da je Radelja uspio skupiti sve gore navedene izvore i iz njih prirediti novo, dubrovačko izdanje epigrama 1827. godine. ⁷ On je oskudnu ostavštinu nađenu kod Marottija obogatio srdačnošću nasljednika vlasnika Kunićevih rukopisa: Baldassarea Odescalchija, senatora Abundija Rezzonica, Marije Pizzelli, učenika Francesca Cancellierija i drugih. Svi su, po svjedočenju Radelje, susretljivo ustupili rukopise bilo da za njih Kunić više nije bio zanimljiv, bilo da su se na taj način željeli odužiti uspomena starih. ⁸ Radelja je napravio izbor epigrama i tiskao ih u Dubrovniku 1827. godine. Radelja je tiskao samo dio tako prikupljenih neobjavljenih epigrama i pjesama. Iz tablice 1 vidljivo je da je Radeljin prijepis cjelokupne zbirke Kunićevih epigrama, danas rkp. I 156 u AMB, bio ponovno kraćen za tisak i iz njega je objavljena tek jedna četvrtina. I rkp. 594 ima sličnosti s tiskanim izdanjem koje je za tisak priredio Radelja. Glavnina Kunićevih stihova do danas je ostala *in votis*.

Slično je Radelja postupio i s dužim pjesmama. Književnim analitičarima prepuštamo presudbu koji je kriterij imao Radelja prigodom izbora Kunićevih stihova. Radeljina je velika zasluga što je prikupio Kunićevu ostavštinu na jedno mjesto. Kako je gotovo cjelokupna Radeljina književna ostavština pripala knjižnici Male braće, tako je u nju prispio zamašni korpus Kunićevih djela.

Drugi je dio ostavštine došao uobičajenim putovima: ostavštinama, poklonima ili kupnjom. Već od tiskanja prvog bibliotečnog kataloga jedne naše biblioteke, Čulićeva iz 1860. godine, široj je javnosti poznata izvanredna vrijednost rukopisa u zbirci tog neumornog franjevca, koju je skupljao punih pedeset godina. Zahvaljujući prije svega njemu, sačuvana su od propasti i spašena mnoga vrijedna djela, pa tako i ona Rajmunda Kunića. Čulićev katalog sadrži 25 jedinica o Kuniću, bilo u rukopisima bilo u tiskanim djelima (vidi tablice 2 i 3).

Iako kod Čulića nalazim i neke Radeljine rukopise, ipak nije cijeli Kunićev korpus ušao u Čulićevu knjižnicu. To pokazuje da Čulić nije bio jedini skupljač književnog blaga, kako se to

4 AMB, rkp. 1662, p. 2.

5 Raymundus Cunichius Raguseus, *Epigrammatum libri quinque. Accedit Endecasyllaborum libellus* (Parmae: Ex publico Typographeo, 1803).

6 Agićev je prijepis sačuvan u AMB, rkp. 244. Opis rukopisa vidi u prilogu *Cunichiana u Arhivu Male braće u Dubrovniku* uz ovaj članak.

7 Raymundus Cunichius Ragusinus, *Epigrammata nunc primum in lucem edita* (Ragusii: A. Martecchinus, 1827), sign. KMB 7-VI-26.

8 Usp. Radeljin prikaz u AMB, rkp. 594: »L'Editore al Lettore«. Vidi i prikaz rkp. 594 u prilogu *Cunichiana u Arhivu Male braće u Dubrovniku*.

Tablica 1. Usporedba Radeljina prijepisa Kunićevih epigrama i izdanja tiskanoga 1827. godine u Dubrovniku

Ciklus	Rukopis AMB 1156	Izdanje tiskano 1827. godine
Epigrammata Sacra	75	49
Epigrammata Votiva	22	19
Epigrammata Moralia	327	115
Epigrammata Encomiastica	412	248
Epigrammata Satyrica	1472	106
Epigrammata Ludycra	238	106
Epigrammata Sepulcralia	71	54
Epigrammata Varia	359	90
Epigrammata ad Lydam	635	133
Ukupno epigrama	3611	920
%	100	25.48

Tablica 2. Popis rukopisa Kunićevih djela u Čulićevu katalogu

Broj rukopisa u Čulićevu katalogu	Broj rukopisa u današnjem katalogu
273	180
275	244
284	430
288	119
292	118
305	221
485	1041
493	1156
513	1493
552	979
613	1514
624	1379
840	1618
1074	1742
1126	1761/XXIII
1128	986

Izvor: *Biblioteca di fra Innocenzo Ciulich nella libreria de 'RR. PP. Francescani di Ragusa* (Zara: Dalla Tipografia Governiale, 1860), pp. 1-210.

Tablica 3. Popis Kunićevih tiskanih djela u Čulićevu katalogu

Broj tiskanog djela u Čulićevu katalogu	Naslov, mjesto i godina izdanja
1936	<i>Carmina VII recentiorum poetarum e Soc: Jesu</i> (Cremonae, 1772)
1954	<i>Epigrammata nunc primum in lucem edita</i> (Ragusii, 1827)
1955	<i>Epigrammatum Libri V et Endecasyllaborum libellus</i> (Parmae, 1803)
1956	<i>Homeri Ilias latinis versibus expressa</i> (Venetiis, 1784; Romae, 1776)
1957	<i>Theocriti Idyllia et Epigrammata latine conversa</i> (Parmae, 1799)
1958	<i>Homeri Ilias</i> (Vindobonae, 1784)
1959	<i>Anthologica sive Epigrammata selecta Antologiae Graecorum</i> (Romae, 1771; Venetiis, 1784; Regii Lepidi, 1777)
2404	<i>Clemente XIII Pont. Max: Renunciato</i> (Romae, 1758)
2597	<i>Versi al P R. Boscović, koautor Medin Tommaso</i> (Vienna, 1763)

Izvor: »Opere stampate«, u: *Biblioteca di fra Innocenzo Čulich nella libreria de' RR. PP. Francescani di Ragusa* (Zara: Dalla Tipografia Governiale, 1860), pp. 211-408.

ponekad misli. Isto tako to pokazuje da ni Radeljina privatna biblioteka, makar s Kunićevim autografima, nije isključivo pridonijela prebogatoj Kunićevoj zbirci u Maloj braći.

U samostanu Male braće djelovalo je više redovnika koji su s velikim žarom činili isti posao. To se osobito potvrđuje na primjeru ostavštine Rajmunda Kunića. Danas možemo utvrditi daleko veći broj Kunićevih djela nego što ih spominje Čulićev katalog. Možda se nakon konačnoga sređivanja rukopisne građe nađe još koje Kunićevo djelo. Među franjevcima valja spomenuti Sebastijana Dolci-Sladu (†1777) koji je ostavio svoju prebogatu knjižnicu. Tu su zatim priređivač *Osmana A. Marković*, biskup Benjin Albertini koji je za svog boravka u Rimu također prijateljevao s obitelji vojvode Odescalchija, napokon Lujo Čurčija, pisac ovećeg kataloga knjižnice,⁹ te krajem prošlog stoljeća Ivan E. Kuzmić.

U novije je vrijeme značajna ostavština fra Urbana Talije, koji je još ponegdje mogao naći neke zaboravljene rukopise, među kojima i poneku zbirku Kunićevih stihova.¹⁰ Iako je njima domaća riječ slađe zvučala nego pomalo anakrona latinština Staya, Kunića, Restića i Zamagne, znali su je očuvati i prikupljati kao dio nacionalnog kulturnog blaga - *ne pereant*, kako je to zabilježio Antun Agić kad je 1807. godine u Rimu prepisivao iz Kunićeve ostavštine.

Ovdje ne treba zaboraviti da je posljednji dubrovački benediktinac O. Placid Guska (1763-1837) zadnje godine proživio s franjevcima, te je logično pretpostaviti da je sa sobom donio rukopise iz Lokruma, koji je ukinut 1798, Sv. Jakova i drugih benediktinskih ustanova.¹¹ Neke

⁹ Lujo Čurčija, franjevac i biskup, izradio je 1838. godine popis knjiga u knjižnici Male braće. Prema tom popisu knjižnica je sadržavala nekoliko najstarijih Kunićevih tiskanih djela. Vidi *Catalogo dei libri della Biblioteca del Convento di S. Francesco in Ragusa fatto nell'anno 1838*, AMB, rkp. 328.

¹⁰ Usp. AMB, rkp. 301, gdje je fra Urban Talija svojeručno dodao kako je 1936. dobio rukopis u kome su neke Kunićeve pjesme.

¹¹ Josip Bersa, *Dubrovačke slike i prilike* (Zagreb: MH, 1941), p. 179.

vrijedne privatne knjižnice dubrovačkih ljubitelja knjige također su pohranjene u Male braće. Osobito je značajno što je zbirka Isusovačkog kolegija i pijarista dobrim dijelom sačuvana u AMB. Također to vrijedi za sudbinu knjiga po našim muškim i ženskim samostanima, koji su ukinuti ili ih je nakon propasti Republike početkom prošloga stoljeća konfiscirala francuska, odnosno austrijska vojska.

U prilogu *Cunichiana u Arhivu Male braće* donosimo kratki prikaz rukopisne ostavštine Rajmunda Kunića u AMB prema novom brojenju. Neki od rukopisa ovdje su prvi put identificirani i opisani. Nadamo se da će ovaj makar šturi opis dobro doći budućim istraživačima Kunićeva djela. Iako smo uložili puno truda da ustanovimo sve rukopise Kunićevih djela ili djela o Kuniću, nije isključeno da se pronađe još koji prijepis u još nepopisanim rukopisima. Rukopisi su obrađeni po redosljedju kojim su uvedeni u katalog arhiva. Četiri posljednja broja u posljednjem smo trenutku uvrstili u popis jer upravo radimo na sređivanju još nesređenog dijela Arhiva Male braće. Oni do sada nisu bili nigdje zabilježeni. Na ovom mjestu zahvaljujem prof. Jadranki Bagarić na pomoći prilikom sređivanja građe.

Pogovor

Rukopisna zbirka Arhiva Male braće u Dubrovniku sadrži 61 rukopis koji se tiče hrvatskog latinista Rajmunda Kunića. Većina tih rukopisa, pretežito neobjelodanjenih, u ovom je članku prvi put identificirana i opisana. 32 rukopisa u potpunosti sadrže Kunićeve tekstove, a za dvadeset njih ustanovljeno je da su Kunićevi autografi. Izuzev sedam Kunićevih pisama Ivanu Mariji Matijaševiću (br. 2341), svi ostali autografi sadrže zbirke Kunićevih epigrama na listićima (br. 984-986, 988, 990, 993-1003, 2246, 2248) i zbirku *Endecasillabi* (br. 991).

U katalog je uvršteno 14 rukopisa o Kuniću, pretežito nastalih nakon Kunićeve smrti (»in obitum Raymundi Cunichii«): elegija Giuseppea Taruffija, elogij Đura Bašića, životopis Gioachina Tosija, stihovi Bernarda Zamagne, elegija Francesca Appendinija, te epitafi Stefana Antonija Morcellija i Vlaha Stullija. Istoj skupini pripadaju prijepisi pisma pape Lava VII tiskaru Martecchiniju prigodom izdanja Kunićevih epigrama 1827. godine i kazala zbirki Kunićevih epigrama, koja je izradio Rafo Radelja. Tri su rukopisa dvojbenog podrijetla (br. 617, 724, 1978).

Članak u svom uvodu sažeto opisuje sudbinu Kunićeve književne ostavštine i njezin put iz Rima do Arhiva Male braće. Pri skupljanju rasute Kunićeve baštine istaknuo se osobito Rafo Radelja, a kao prepisivači zabilježeni su Luko Stulli, Antun Agić, Rafo Radelja, Josip Bernard Grubišić, Inocent Čulić i Marko Marinović. Urban Talija, knjižničar Male braće između dva svjetska rata, primio je 1936. godine jedan rukopis od nepoznate dubrovačke gospe. Posljednja rukopisna akvizicija iz 1938. godine potječe s otoka Krka.

PRILOG

Cunichiana u Arhivu Male braće u Dubrovniku

1. Rkp. 64

JUNIJE PALMOTIĆ

Natjecanje Ajača i Ulisa za oružje Akkilovo.

Čulić 68. Brlek, str. 77.

Nepoznati prepisivač.

Vel. 19,5 x 14,4 cm.

Str. VI + 190.

Uz ostalo, rukopis sadrži epigrame Đura Ferića i Rajmunda Kunića u pohvalu Junija Palmotića.

Str. 64: Raym. Cunich. Achilis Clypeus / Ayaci reditus. Epigram.

2. Rkp. 118

RAJMUND KUNIĆ

Epigrammi ritrovati presso la Sig.^{ra} Maria Pezzelli senza titoli, ma con le indicazioni di tutti gli Epigrammi stampati nella edizione di Parma.

Čulić 292. Brlek, str. 114-115.

Ovaj rukopis i rkp. 119 potječu od istog prepisivača.

Vel. 20,5 x 14 cm.

Str. 350 + /2/.

Sadrži 1198 epigrama. Epigrami su ispjevani na latinskom, a bilješke sastavljene na talijanskom.

Vrlo sličan dubrovačkom izdanju Kunićevih epigrama, koje je priredio Rafo Radelja a tiskao Martecchini 1827. godine.

3. Rkp. 119

RAJMUND KUNIĆ

Epigrammi ritrovati presso il Sig.^{ra} Maria Pezzelli con i titoli.

Čulić 288. Brlek, str. 115.

Vel. 20,5 x 14 cm.

Str. 656.

Na 23 stranice sadrži Kunićev životopis, koji je Gioachino Tosi tiskao u Rimu 1795. godine.

Sadrži epigrame, elegije i govore. Neki su posvećeni Benediktu Stayu, Lukši Sorkočeviću, Ruđeru Boškoviću, Bernardu Zamagni.

4. Rkp. 162

Zbirka dubrovačkih latinskih, talijanskih i hrvatskih pjesama XIX. stoljeća.

Čulić 282. Brlek, str. 152-153.

Vel. 21,3 x 14,7 cm.

Str. II + 118.

Zbirka je vjerojatno pripadala franjevcu Benignu Albertiniju.

Rukopis sadrži 37 latinskih, 27 talijanskih i samo jednu pjesmu na hrvatskom jeziku. Zastupljeno

je 11 pjesnika. Od Kunića donosi epigram u latinskom izvorniku i talijanskom prijevodu.
Str. 48: R. Kunić, »De Dante Alighierio ad Florentiam epigramma«.
Str. 49: »Versio italica epigrammatis R. Kunić de Dante Alighieri«.

5. Rkp. 180

Zbornik dubrovačkih latinskih pjesama 18. i 19. stoljeća.

Čulić 296. Brlek, str. 169-173.

Prijepis Rafa Radelje.

Vel. 22,5 x 16 cm.

Str. 350 + 6.

Sadrži pjesme dubrovačkih pjesnika na latinskom, talijanskom i hrvatskom jeziku, među njima i stihove Rajmunda Kunića na str. 8-9:

1. Epigramma Clementi Francisco Duci Bavariae (1755).

2. In obitu Rogerii J. Boscovichii.

3. Ad Canovam sculptorem qui Clem. XIV sepulchrum adornavit.

4. Ad Josephum Taruffium.

Rukopis donosi nekoliko priloga »u smrt« Rajmunda Kunića:

»De Raymundo Cunichio non ita pridem vita functo elegia Iosepho Marotto ... nuncupata Franciscus Picadaginus (*) S.P.D. cum notis.«, na str. 315-321;

»Epitaphium Adami A. Baričević R. Cunichio«, na str. 339;

»Epigrammata ad Michaellem de Sorgo / De suo Raymundi Cunichii elogio.«, četiri epigrama Petra Frana Natalisa Alethya, Bernarda Zamagne, Francesca Appendinija i Antuna Cherse, na str. 340-341;

»Alla memoria di R. Cunich. Sonetto del Signor Bernardi Romano già suo Discepolo«, na str. 342;

»In morte di Raimondo Cunich Sonetto del Signor Luigi Godard Custode d'Arcadia«, na str. 343.

6. Rkp. 204

ĐURO BAŠIĆ

Elogia Jesuitarum Ragusinorum.

Čulić 309. Brlek, str. 202-203.

Prijepis Rafa Radelje.

Vel. 24,5 x 16 cm.

Str. IV + 362.

Rukopis koji je izdao Miroslav Vanino u časopisu *Vrela i prinosi* 3 (1933) sadrži životopis Rajmunda Kunića.

Rkp. 204 donosi taj životopis na str. 291-317 s umetnutim životopisom koji je tiskao Joachimus Tosi, *De vita Raymundi Cunichii Commentariolum* (Romae: In Typographia Paleariniana, 1795). Ovo je prijepis tiskanog životopisa što ga sadrži rkp. 119.

7. Rkp. 221

Zbirka tiskanih i rukopisnih govora

Čulić 305. Brlek, str. 218-220.

Rukopis je »Ex libris A. Giuriceo ep. Ragusini... Breno il 15. di Giugno 1798.«
Razne veličine.

316 str.

Više tiskanih i rukopisnih govora.

Od rukopisnih govora donosi:

Kunić Rajmund, »Clemente XIII. P. M. renunciato oratio habita in Collegio Romano Prid. Kal. Septembr. 1758 a Raymundo Cunich e SJ.«, str. 1-16.

8. Rkp. 244

Zbornik dubrovačkih latinskih pjesama 17. i 18. stoljeća

Čulić 275. Brlek, str. 242-245.

Vel. 29,2 x 20,5 cm.

Ukupno 280 listova.

Rukopis je djelo franjevca Antuna Agića oko 1807. godine, prije njegove emigracije u Italiju. Nedavno je temeljito restauriran i spašen od daljnjeg propadanja.

Sadrži pjesme Stjepana Gradića, Ignjata Đurđevića, Vice Petrovića, Benedikta Staya, Bernarda Zamagne, Bara Boškovića i Rajmunda Kunića.

Od Kunićevih basni i elegija ističemo:

1. »Ex Cunichii ineditis. Aesopi. Fab. I. Aquila et vulpes«, str. 23d;

2. »Philomela et Accipiter«, str. 24d.

Slijedi 16 Kunićevih pjesama »Ex Cunichii Carmina« do str. 78. Sve su Kunićeve pjesme popraćene bilješkama i ispravcima. Netko ih je kasnije ispravljao prema varšavskom i cremonskom izdanju. Od epigrama ili »quisquilia« rukopis donosi brojne Kunićeve epigrame na str. 121-268.

Ima dva snopa:

Snop I., str. 137-192, ukupno 240 epigrama;

Snop II., str. 193-268, ukupno 300 epigrama.

Prigodom restauracije oba su snopića zajedno uvezana.

Na str. 137 piše: »Quisquiliae Cunichianae seu Raymundi Cunichii Epigrammata, ne pereant, Romae Anno ab ipsius obitu XIII. a P. Antonio Aghich Minorita collecta. - Epigrammata haec ex ipsius Cunichii autographis schedis exscripta sunt. Ne quis vero in iisdem aliquid obscoeni esse falsò putet, si per tempus licuerit, ad calcem ipsorum, occasionis eorundem conscribendorum notitiam indicabo.«

9. Rkp. 301

Mescolanze di varie Prose e Rime composte e pubblicate in diversi tempi, tanto in Ragusa, che all Estero, e raccolte da Marco Marinovich.

Vel. 28 x 20 cm.

327 str.

Jezik je ovoga zbornika tal., lat. i hrv.

To je vrsta zbornika (*zibaldone*) koji sadrži većinom pjesme različitih autora, te manje proze. Ovo je blago prikupio, prepisao i uvezao dubrovački domoljub Marko Marinović (Dubrovnik, 31. 10. 1792. - Dubrovnik, 13. 3. 1871.). Kaligrafija je čitljiva. Ima i nekoliko tiskanih pjesama koje je prilijepio na listove zbornika.

Provenijenciju ovog zbornika otkriva izjava koju je na prvom listu zbornika napisao bibliotekar Male braće o. Urban Talija: »Ovaj sam rukopis imao (dobio) od neke stare dubr. gospođe 30. 9. 1936. g.«

Na str. 167-176: Taruffi Joseph Bononiensis, »Ad Raymundum Cunichium: Carmen Elegia-

cum«. Ovu je pjesmu s latinskoga na talijanski jezik u Dubrovniku preveo Miho Sorkočević. Na str. 167. Sorkočević šalje opatu Taruffiju pismo 20. ožujka 1784. g. Zahvaljuje mu se na elegiji. Iz toga se također vidi da cijeni rad Dubrovčanina Kunića. Sorkočević ističe da mu se jako sviđa pjesma pod br. 33, kao i ova, te ju je zato preveo na talijanski. Na str. 175 nalaze se dvije latinske pjesme koje upućuju Kunić Taruffiju i Taruffi Kuniću.

10. Rkp. 315

BERNARD ZAMAGNA

Carmina

Prijepis nekih Zamagninih pjesama na lat. jeziku.

Vel. 28,5 x 20,5 cm.

24 lista.

U rukopisu je rubnom bilješkom »Stampato« označeno koja je od pjesama tiskana. Zamagna o Kuniću pjeva u slijedećim pjesmama:

»De sua Odyssea ad Iliadem Cunichianam«, tiskani epigram, f. 1r;

»In obitum Raymundi Cunichii«, tri epigrama od kojih je treći tiskan, ff. 2v-3r;

»Subscribendum imagini Cunichii«, distih, f. 3r;

»Ad Michaellem de Sorgo pulcherrimae Cunichii historiae auctorem«, epigram, f. 3r.

11. Rkp. 594

RAJMUND KUNIĆ

Carmina.

Čulić 284.

Vel. 30 x 21 cm.

Ima oko 800 stranica. Usp. rkp. 1156, I i II.

Ovo je dijelom prijepis Rada Radelje pripremljen za tisak kod Martecchinija 1827. godine. To je očito iz predgovora. U rukopisu su uvezane i neke pjesme koje ne pripadaju Kuniću. Prvi dio rukopisa nosi naslov »Epigrammatum libri septem accedit endecasyllaborum libellus«. Učinjena je podjela epigrama R. Radelje koju imamo u tiskanom izdanju iz 1827. godine, iako ne onako kako je u tisku. U rukopisu su privezani razni spisi od različitih autora iz fundusa M. Pizelli, Odescalchija, Marottija i dr. Na kraju rukopisa nalaze se dva alfabetska popisa epigrama koje susrećemo i u drugim Kunićevim zbirkama.

12. Rkp. 617

RAJMUND KUNIĆ (?)

Inter hominem Dalmatam et D. Hieronymum Dialogus

Vel. 15 x 10,5 cm

Str. 1, pola stranice teksta.

Autorstvo nesigurno. Pjesnik u epigramu pita sveca je li on iz Istre ili iz Dalmacije. Sv. Jeronim kaže da je Dalmatinac, a spočitava Istranima da su »histriones« nastali u Istri: pa kako bi on onda mogao biti odatle?!

13. Rkp. 724

MARKO FAUSTIN GALJUF

Benedicto Stay ab Epistolis Pontificibus ad Principes / Viro ubique gentium clarissimo / Elegiam in Raymundum Cunichium bonis omnibus ereptum/ dedicat libens merito Marcus Faustinus

Gagliuffus Sch. Piar. 1794.

Nepotpun rukopis.

Vel. 20 x 14 cm.

3 lista.

14. Rkp. 912

GIULIO CESARE CORDARA I RAJMUND KUNIĆ

Capitoli del padre Giulio C Cordara sopra la perucca del padre Ruggero Boscovich in versi latini tradotti dal padre Raimondo Cunich, tre Gesuiti celebri del secolo XVIII.

Vel. 21 x 15 cm.

17 listova.

18. st.

Radi se o talijanskom tekstu koji je kasnije Kunić preveo na latinski.

Usp. rkp. 1041 gdje je Kunićev latinski prijevod. Rukopis je dijelom sačuvan.

15. Rkp. 946

GIULIO CESARE CORDARA

Sopra i bagni di Nocera. Il P. Cordara al P. Giulj Gesuiti. Capitolo

Vel. 20 x 14 cm.

3 lista.

Rukopis sadrži dva dodatka:

»Maurus Boni editor lectori s.«, kratki zapis urednika Maura Bonija o Kuniću i Boškoviću, ff. 3r-3v;

»Memoriae Raimundi Cunichii«, epitaf Stefana Antonija Morcellija, f. 3v.

16. Rkp. 979

GIUSEPPE TARUFFI I RAJMUND KUNIĆ

Nonnulla carmina

Čulić 552.

Vel. 20,5 x 15 cm.

Ima dva svešćića iako ih je u Čulićevu katalogu bilo pet.

17. Rkp. 984

RAJMUND KUNIĆ

Epigrammata

»Cartine senza titoli No 21«

Ukupno 21 papirić bez naslova.

Vel. 11 x 16 cm.

Lat.

Prijepis Rafa Radelje.

18. Rkp. 985

RAJMUND KUNIĆ

Epigrammata de variis

»Cartine con titoli«

U naslovu piše »No 80«, ali je olovkom dodana bilješka fra Odorika Badurine: »18/2/1960

inveni 75 folios tantum«.

Vel. 15 x 10,5 cm.

Kunićev autograf. Da je ovo Kunić, vidi rkp. 986.

Kunić je tu pjevao o raznim licima iz latinske književnosti.

U snopiću se nalaze i dva epigrama spjevana uz Voltaireovu smrt (1778): »Volteri tumulus.«
na listiću s oznakom 13 i »Ad Sextum de Voltero« na listiću s oznakom 31.

19. Rkp. 986

RAJMUND KUNIĆ

Epigrammata

»Cartine senza titoli No 30 / Epigrami 96«

Vel. 15,5 x 11 cm.

Uz snopić je s nadnevkom 20. 2. 1960. dodana nota slijedećeg sadržaja:

»Na ovom snopu je već davno netko napisao »R. Cunich« i broj 1128. Broj 1128 Kaznačićev je broj. Napisao ga je vrijedni Kaznačić olovkom, što se svagdje drugdje činilo crnilom. Njegove se brojeve poznaje po tomu jer su ogromni. - U tiskanom katalogu knjiga Biblioteke Male braće, koji je Kaznačić tiskao 1860. godine pod 1128 (Vide), Kaznačić kaže, da su ovi, i svi drugi snopići ove kaligrafije, djelo Kunićevo.«

To je već ranije ustvrdio Kaznačić u Čulićevu katalogu br. 1128. Rafo Radelja je iz njih priredio svoje izdanje 1827.

Kunićev autograf.

20. Rkp. 987

RAJMUND KUNIĆ

»Alcuni epigrammi di Cunich con altre cose a lui onorevoli«

Lat.

Vel. 20 x 15 cm.

1 uvezani snopić, 8 listova; 1 samostalni list.

Dva nepoznata prepisivača.

21. Rkp. 988

RAJMUND KUNIĆ

Epigrammata

»Cartine No dieci pezzi« - Nepoznatima

Vel. 20,5 x 14 cm.

Lat.

Kunićev autograf.

22. Rkp. 989

RAJMUND KUNIĆ

Poesie

»Cartine No. quattordici che contengono le poesie trovate fra quelle di Cunich le quali a mio parere saranno de suoi scolari«

O raznim osobama iz klasika i jedna o Sv. Josipu.

Vel. 20 x 14 cm.

1 snopić.

Nepoznati prepisivač.

23. Rkp. 990

RAJMUND KUNIĆ

Sacra

»Cartine No quarantauna. Epigrammi quarantauna«

Vel. 20 x 14 cm.

41 listić i isto toliko epigrama na latinskom.

Kunićev autograf.

24. Rkp. 991

RAJMUND KUNIĆ

Endecasillabi

Pjesme bez naslova.

Vel. 21 x 15 cm.

19 listića.

Lat.

Kunićev autograf.

25. Rkp. 992

RAJMUND KUNIĆ

Favole

Priče u stihovima na latinskom.

Vel. 20 x 13,5 cm.

12 str.

Nepoznati prepisivač.

26. Rkp. 993

RAJMUND KUNIĆ

Epigrammata idem

»Cartine centotrentatre«

Različiti epigrama bez naslova na latinskom.

133 papirića sa 133 epigrama.

Vel. 20 x 14 cm.

I snop

Kunićev autograf.

27. Rkp. 994

RAJMUND KUNIĆ

Epigrammata varia

Vel. 20 x 14 cm.

I snop epigrama različitih autora na latinskom i na talijanskom jeziku među kojima ima i Kunićevih originala.

Kunićev autograf.

28. Rkp. 995

RAJMUND KUNIĆ

Moralia

»Cartine M. Sessanta Tre, Epigrammi Sessanta Tre«

Vel. 21 x 14 cm.

1 snop

Kunićev autograf.

29. Rkp. 996

RAJMUND KUNIĆ

Epigrammata varia

»Cartine centoundeci«

111 epigrama na isto toliko papirića.

Vel. 20,5 x 14 cm.

Lat.

Kunićev autograf.

30. Rkp. 997

RAJMUND KUNIĆ

»Carmina et epigrammata varia«

Vel. 20 x 14 cm.

2 snopa.

Kunićev autograf i drugi prijepisi.

31. Rkp. 998

RAJMUND KUNIĆ

Epigrammata sacra

1 snop, 16 listova.

Vel. 20,5 x 14,5 cm.

Kunićev autograf.

32. Rkp. 999

RAJMUND KUNIĆ

Carmina varia

1 snop, 30 listova.

Vel. 22 x 15 cm.

Kunićev autograf.

33. Rkp. 1000

RAJMUND KUNIĆ

Epigrammata varia

Vel. 20 x 15 cm.

1 snop, 32 lista.

Kunićev autograf.

34. Rkp. 1001

RAJMUND KUNIĆ

Carmina varia

»Cartine in mezzi fogli dieciotto«

1 snop, 18 listova.

Vel. 21,5 x 15 cm.

Dijelom Kunićev autograf.

Uvodni snopić sastavljen od 4 lista sadrži »Fragmentum Hymni ad S. Stanislaum Kostkam«

35. Rkp. 1002

RAJMUND KUNIĆ

»Mezzi fogli ventiquattro: in ognuno vi sono varie composizioni di Cunich«

24 lista.

Vel. 21,5 x 15 cm.

Dijelom Kunićev autograf.

36. Rkp. 1003

RAJMUND KUNIĆ

Carmina

1 snop, 26 listova.

Vel. 21 x 15 cm.

Kunićev autograf.

37. Rkp. 1041

RAJMUND KUNIĆ

De ficta coma P. Rogerii Bošćović

Čulić 485.

Vel. 20 x 14,5 cm.

10 listova.

Sadrži tri Kunićeve elegije:

»De ficta coma P. Rogerij Boscovichij Londini commorantis / Elegia prima«, ff. 1r-4r;

»De eadem coma relata inter sydera / Elegia secunda«, ff. 4v-7v;

»De eadem coma vendita / Elegia tertia«, ff. 8r-10v.

Prijevod Cordarine poeme u elegijskom distihu.

38. Rkp. 1113

RAJMUND KUNIĆ

Homeri Hymnus Ad Cererem Latinis versibus expressus a Raymundo Cunichio Ragusino.

Opus ineditum Ragusae an. 1823.

Čulić 511.

Vel. 21,5 x 15,5 cm.

22 str.

Prijevod iz Homera u heksametrima.

39. Rkp. 1136

RAJMUND KUNIĆ

Raymundi Cunichii Ragusini varia epigrammata ad Musam.

»De se, et Maria Pizzelia Romana, quam ficto nomine Lydam vocat«, 292 epigrama.

Vel. 34 x 19 cm.

Slijede odabrane elegije, endekasilabi i epigrami, numerirani od 1 do 27.

Zatim su tu dvije domoljubne elegije Bara Boškovića pa pjesme »variorum poetarum«, napose Junija Restića i Faustina Galjufa.

Na prvom listu rukopisa piše: »Aquisitum opus 1938 ex insula Krk«.

40. Rkp. 1156/I i II

RAJMUND KUNIĆ

Carmina.

Čulić 493.

Tu su 103 snopića njegovih latinskih epigrama, soneta, satira, uz prijevode s talijanskoga i grčkoga. Sve ih je prepisao kanonik Rafo Radelja oko 1810. godine. Rukopis je, prema Kaznačiću, poslužio kao podloga tiskanom izdanju kod Martecchinija 1827.

Vel. 24 x 16,5 cm.

Rukopis je sastavljen od dva svežnja: u prvom je 56 snopića, a u drugom 47 snopića.

Za razdiobu ovih pjesama vidi Čulić 493, na str. 146-148. Tu Kaznačić uspoređuje ovaj rukopis s Martecchinijevim izdanjem iz 1827. godine, navodeći točno koliko ih ovdje ukupno ima, a koliko ih je izostavljeno u tiskanom izdanju. Vidljivo je kako je ovaj rukopis daleko veći od izdanja tiskanoga 1827. godine.

41. Rkp. 1256

GIUSEPPE TARUFFI

Ad Raymundum Cunichium Carmen Elegiacum Auctore Josepho Taruffio Bononiensi

Prijepis Rafa Radelje.

Pjesma je 1785. godine tiskana u Dubrovniku: »Ex typographia privilegiata Occhi«.

Preveo ju je na talijanski jezik Miho Sorkočević 1784. godine.

U brošuri je i latinska pjesma Rajmunda Kunića upućena Taruffiju, a zatim i Taruffijev odgovor Kuniću u stihu.

Vel. 25,5 x 19,5 cm.

17 str.

42. Rkp. 1264

ĐURO HIGJA

»Sull'istesso sogetto al Sig. Michele Sorgo«

Šest latinskih epigrama u čast Rajmunda Kunića.

Vel. 24 x 18 cm.

1 list.

43. Rkp. 1352

Dilecto filio Antonio Martechinio typographo Ragusam Leo P P. XII.

Papa Lav XII 1827. godine na latinskom zahvaljuje tiskaru Antoniju Martecchiniju što mu je poslao tiskano djelo Rajmunda Kunića.

Originalno pismo »ab epistolis Latinis«

Čulić 1103.

Vel. 26 x 18,5 cm.

1 list.

44. Rkp. 1366

RAJMUND KUNIĆ

De obitu S. Stanislavi

Vel. 27 x 19,5 cm.

14 str.

Lat., heksametar.

Ulomak iz veće zbirke.

45. Rkp. 1379

BLASIUS STULLI

»Memoriae Raymundi Cunichii Rhacusini e Societate Jesu«, epitař.

Potpisano s inicijalima »B.S.«

Čulić 624.

Vel. 28 x 20 cm.

1 list.

46. Rkp. 1458

NEPOZNATI AUTOR

Pjesma u pohvalu Radelje kad je izdao epigrame Rajmunda Kunića

Vel. 29,5 x 19,5 cm.

2 str.

Pisano hrvatskim jezikom.

47. Rkp. 1493

FRANCISCUS APPENDINI

In obitu R. Cunichii Elegia.

Čulić 513.

Vel. 28 x 19,5 cm.

7 str.

Prijepis Rafa Radelje.

48. Rkp. 1514

BERNARD ZAMAGNA

In morte R. Cunichii epigrammata B. Zamagnae.

Čulić 613.

Vel. 29 x 19,5 cm.

3 str.

10 kratkih epigrama.

49. Rkp. 1618

RAJMUND KUNIĆ

Ad Geliam epigrammata R. Cunichii

Čulić 840.

Vel. 28 x 18 cm.

4 lista.

Samo jedan Kunićev epigram. Prepisao Josip Bernard Grubišić 1819. godine.

50. Rkp. 1662

D. S.

Sopra gli epigrammi del Cunich stampati a Ragusa del Radeglie.

Prijepis iz *Antologia giornale di scienze, lettere e arti*, Nr. 88, Aprile 1828, Vol. 30, pag. 101.

Čulić 913.

Vel. 29,5 x 19,5 cm.

8 str.

Prijepis Inocenta Čulića.

51. Rkp. 1742

Copia della lettera scritta da Leone XII. al tipografo A Martecchini da cui venne umiliato un esemplare degli epigrammi di Raimondo Cunich da lui stampate.

Čulić 1074.

Vel. 27 x 21,5 cm.

1 str.

Usporedi s originalnim pismom u rkp. 1352.

52. Rkp. 1745

RAJMUND KUNIĆ

Clemente XIII Pontifice Maximo renuntiato oratio habita in Collegio Romano Prid. Kal. Septembris MDCCLVIII. A Raymundo Cunich Societate Jesu.

Čulić 1077.

Vel. 28,5 x 19,5 cm.

11 str.

53. Rkp. 1761/XXIII.

RAJMUND KUNIĆ

Orationes nondum editae Raymundi Cunichii.

Sadrži sedam Kunićevih govora, od šestoga samo početak.

Čijeli rkp. 1761 nosi naslov »*Variae orationes*«.

Čulić 1126.

Vel. 19,5 x 29 cm.

3 snopića.

57 str.

54. Rkp. 1832

NEPOZNATI AUTOR

In funere Raymundi Cunichii elegia.

Vel. 18 x 26 cm.

5 str.

Lat., elegijski distih.

55. Rkp. 1978

NEPOZNATI AUTOR.

Preuzv. i Cunichiju Rajm.

Vel. 28,5 x 20 cm.

I list.

Rukopis je zagubljen.

56. Rkp. 2055

RAJMUND KUNIĆ

Carmina.

Vel. 31 x 21 cm.

Ukupno 124 lista.

Pjesme u prijepisu Rafa Radelje.

Sadržaj rukopisa:

»Isaias vaticinaris sua genti primum arumnas, deinde, salutarem Christi reparitoris adventum.

Carmen.«

Carmina inedita ex autographo excerpta

Elegiae:

- Elegia I - In die festo Beatae Virginis ab Angelo salutatae
 - Elegia II - Ad somnum de puero Jesu
 - Elegia III - Antri Bethlaei visendi desiderium
 - Elegia IV - S. Aloysius virtutis exemplar
 - Elegia V - In adventu Romam Josephi II Romanorum Imperatoris, et Petri Leopoldi Magni Ducis Hetruriae sede vacante per obitum Clementis XIII Summi Pontificis
 - Elegia VI - Arcadia instaurata a Clemente XIII.
- Epigramma italicum Card. M. Antonii Columnae, quod Poëta latino carmine interpretatus in hac elegia, quae proxime antecedit. Sonetto.
- Elegia VII - Ad Auditores suos in studiorum instauratione
 - Elegia VIII - Habita a Puero Seminarii Romani Convictore in studiorum instauratione
 - Elegia IX - Garruli adolescentis quaerimonia
 - Elegia X - Miraeco Arcadum Custode iterum declarato
 - Elegia XI - Ad Ponticum sibi certum esse Romae vivere
 - Elegia XII - Ad Cinnam Poeseos contemptorem
 - Elegia XIII - Ad Joannem Vidmanum Patricium Venetum
 - Elegia XIV - Ad Valgium
 - Elegia XV - Ad Quintum a se olim cultum
 - Elegia XVI - De Francisco Lotharingio Romanorum Imperatore electo
 - Elegia XVII - Ad formosum bonarum artium studia negligentem
 - Elegia XVIII - Cassandra ad Achillem
 - Elegia XIX - Abjicit studium poeseos
 - Elegia XX - Se, gravioribus omissis, leviora scribere

S. Stanislao Kostkae Hymnus. 437 heksametara.

Exemplo Achillis declaratur quam grave ac pertinax malum sit iracundia. 209 heksametara.

Hymnus in Cererem Homero adscriptus Latinis versibus expressus. Carmen elegiacum.

Ex Graeco Tyrtaei. De bellica virtute. Elegia.

Endecasyllaborum libellus.

Ukupno 41 pjesma u obliku endekasilaba.

Lugubria.

Ukupno 25 epigrama.

Među njima su »Ad Lucam Sorgium in funere Rugerii Boscovichii«, objavljen u *Epigrammata*, str. 275, te »Ad B. Stay in funere suae sororis«.

Nonnulla ex Cunichii ineditis. Nicolao de Pozza L. F. viro Patrizio Lucas Stulli D.D.

Druga kaligrafija.

Oratio habita a R. Cunichio anno 1773. »Quod omnes boni«

Raymundi Cunichii Orationes.

Sadrži prvo tiskani govor »Clemente XIII Pontifice Maximo renunciato. Oratio habita in Collegio Romano Prid. Kal. Sept. 1758«, zatim četiri govora »In instauratione votorum«.

57. Rkp. 2246.

RAJMUND KUNIĆ

Varie poesie.

Vel. 20,5 x 15 cm.

Lat.

Rukopis sličan nizu rukopisa pod brojevima 984-1003.

Dijelom Kunićev autograf.

58. Rkp. 2247

JOACHIMUS TOSI

De vita Raymundi Cunichii commentariolum.

Romae: In Typographia Paleariniana, 1795.

Prijepis tiskanog životopisa iz 1795. god.

Vel. 22 x 15 cm.

8 listova.

59. Rkp. 2248

RAJMUND KUNIĆ

Epigrammata.

Lat.

Vel. 20 x 14 cm.

42 listića.

Kunićev autograf.

Rukopis sadrži još dva dijela:

II. Varia. Cartine settantacinque Epigrammi settantacinque.

Vel. 20 x 14 cm.

71 listić.

III. Cartine 48. Ognuna contiene due e quatro epigrammi.

Vel. 20,5 x 14 cm.

48 listića.

60. Rkp. 2291

RAFO RADELJA

Kazala Kunićevih epigrama.

Vel. 30 x 21 cm.

29 listova. U dva svežnja.

Ovaj sam rukopis našao prilikom sređivanja arhiva Male braće 15. 11. 1994. Abecedno su poredani brojni epigrama u dva kazala. Rukopis pripada vjerojatno jednom od prijepisa koje je učinio Rafo Radelja pripremajući izdanje Kunićevih epigrama 1827. godine.

61. Rkp. 2341

RAJMUND KUNIĆ

Korespondencija s Ivanom Marijom Matijaševićem.

Ukupno 7 pisama. Pisana su u razdoblju 1754-1767. Sadrže uglavnom osobne molbe i vijesti.

Jozo Sopta

LITERARY HERITAGE OF RAJMUND KUNIĆ SJ (1719-1794) IN THE ARCHIVES OF THE FRIARS MINOR IN DUBROVNIK

Summary

Cunichiana, the collection of Latin works by the Croatian Latinist Rajmund Kunić, kept in the Archives of the Friars Minor in Dubrovnik, contains 61 manuscripts. The majority of these manuscripts, most of which have never been published, are being identified and described in this paper. Thirty-two manuscripts contain only Kunić's texts, twenty of which are established to be Kunić's autographs. With the exception of Kunić's seven letters addressed to Ivan Marija Matijašević (MS 2341), all the remaining autographs contain epigram collections on cards (MSS 984-986, 988, 990, 993-1003, 2246, 2248) and the collection *Endecasillabi* (MS 991). Twelve manuscript collections of Latin poems, including Kunić's verses, should also be added to the former.

The catalogue embodies 14 manuscripts on Kunić, written generally after his death ("in obitum Raymundi Cunichii"): the elegy by Giuseppe Taruffi, eulogy by Đuro Bašić, biography by Gioachino Tosi, epigrams and elegies by Bernard Zamagna, elegy by Francesco Appendini and epitaphs by Stefano Antonio Morcelli and Vlaho Stulli. Here, we also find the copies of the letter written by Pope Leo XII to the printer Martecchini on the occasion of the edition of Kunić's *Epigrammata* in 1827 and the indices of the epigram collections carried out by Rafo Radelja. Three manuscripts are of dubious origin (MSS 617, 724, 1978).

The introductory part of the paper illustrates the whereabouts and condition of Kunić's literary heritage and its relocating from Rome to the Archives of the Friars Minor in Dubrovnik. Rafo Radelja deserves great credit for gathering the scattered heritage (MSS 1156, 594) and Luko Stulli, Antun Agić, Rafo Radelja, Josip Bernard Grubišić, Inocent Čulić and Marko Marinović have been noted as copyists. Urban Talijski, the librarian of the Friars Minor between the two World Wars, received a manuscript from an anonymous Dubrovnik lady in 1936 (MS 301). The latest acquisition *Raymundi Cunichii Ragusini varia epigrammata ad Musam* was obtained from the Island of Krk in 1938 (MS 1136).